

اصول طراحی واحد همسایگی سرزنده مبتنی بر رویکرد بایوفیلیک؛ نمونه مطالعاتی: محله شهرک آزمایش، منطقه دو شهر تهران*

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۳/۱۷

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۴/۲۱

کد مقاله: ۵۵۷۳۷

نیلوفر بهزادزاده حقیقی^{۱*}، ساناز فنائی^۲

چکیده

کیفیت سرزندگی به عنوان مؤلفه‌ای تأثیرگذار بر حیات شهرها با گسترش شهرنشینی و افزایش تراکم جمعیتی، کاهش و افول چشم‌گیری داشته است. در راستای جلوگیری از نتایج مخرب این امر، انجام اقداماتی در جهت ایجاد و افزایش ارتباط میان ساکنان و فضاهایی که برای آنان اهمیت ویژه‌ای دارد، الزامی است. واحدهای همسایگی که به منظور تقویت روح همسایگی و ارتباطات اجتماعی تأسیس شده‌اند، بیش از هر فضای دیگری، نیاز به تأمین و ارتقاء این کیفیت حیاتی دارند. رویکرد بایوفیلیک، رویکردی نوین است که با استفاده از مزایای حضور طبیعت در زندگی روزمره سعی دارد، با الحاق طبیعت در محیط‌های شهری، ویژگی‌های مطلوب در فضا ایجاد کرده و با تقویت پیوند عاطفی میان افراد جامعه و مکان؛ جنبش، تحرک و سرزندگی را در فضاهای مختلف شهری به ارمغان آورد. در این مقاله بر اساس ماهیت توصیفی - تحلیلی، ضمن تشریح مفاهیم مرتبط با پژوهش، به شناخت و تحلیل نمونه مطالعاتی از طریق برداشت‌های میدانی، تهیه و تدوین نقشه تحلیل یکپارچه و تفسیر آن پرداخته می‌شود. در انتها اصول طراحی واحد همسایگی سرزنده مبتنی بر رویکرد بایوفیلیک در قالب معرفی مؤلفه‌های کیفی و راهکارها و مصادیق عملی ارائه خواهد شد.

واژگان کلیدی: سرزندگی، واحد همسایگی، رویکرد بایوفیلیک، طراحی شهری

۱- کارشناس مهندسی شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تهران، ایران (نویسنده مسئول) ni.behzadi@gmail.com

۲- دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر، تهران، ایران

*- این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی نویسنده اول؛ نیلوفر بهزادزاده حقیقی، تحت عنوان «طراحی واحد همسایگی سرزنده مبتنی بر رویکرد بایوفیلیک (نمونه موردی: محله شهرک آزمایش، منطقه دو شهر تهران)» می‌باشد. که به راهنمایی سرکار خانم ساناز فنائی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، انجام یافته است.